

[Knud Kristensen.]

ningerne nu virkelig ogsaa er saa store, som der er givet Udtryk for i Vareprisen. I hvert Fald synes disse Vanskeligheder mig ingen Begrundelse for, at man i Lovgivningen knæsætter et Princip, som er forkert — hvad jeg mener, det er — eller angiver en Retningslinie, som er forkert. Man maa i vor Prislovgivning og i vor Lovgivning i øvrigt anlægge de rigtige Principper, de rigtige Retningslinier, som Befolkningen kan have at rette sig efter, og saa maa man se, saa godt det er gørligt, at kontrolere, om den nu ogsaa gør det.

Saa er der ogsaa i disse Lovforslag Tale om at begrænse Købeevnen og derigennem Prisstigningen ved at tage Købeevnen fra Folk, i hvert Fald en Del af den, enten ved Skat eller ved bunden, eventuelt frivillig Opsparing, og der er nogle, der mener, at man herigennem kan yde et væsentligt og vigtigt Bidrag til Modvirkning af Prisstigningen. Jeg for mit Vedkommende har ikke megen Tro til, at en Begrænsning af Købeevnen ad disse Veje vil have nogen virkelig og væsentlig Indfyldelse paa Prisfastsættelsen her i Landet. Jeg er nemlig af den Opfattelse, at de Folk, her er Tale om, i hvert Fald stort set, vil have tilstrækkelige Midler til Raadighed alligevel, og at der vil være i høj Grad Pengerigelighed til Stede, saaledes at der stadig vil være et Misforhold mellem Varemængden og Pengemængden, hvorfor man alligevel skal til ad direkte Vej at holde Priserne nede; og om Købeevnen er lidt større eller lidt mindre, naar det drejer sig om at indvirke paa Prisstigningen, tror jeg ikke vil have nogen Betydning i den nuværende Situation. Jeg mener derfor, at dette Forsøg med Beskatning og bunden Opsparing og Statsopsparing i denne Situation og med dette Formaal for Øje er af sekundær Betydning. At det hist og her kan støtte noget, skal jeg ikke helt benægte, men at det har nogen afgørende Betydning, tillader jeg mig at tvivle om. Derimod mener jeg, at Betydningen af disse Forslag ligger paa andre Felter.

Det var den første og den største Fare, Faren for Pris- og Omkostningsstigning, som den nuværende Situation fører med sig. Den anden Fare, som jeg har nævnt vi er ude i, men som jeg gerne vil begrunde, er den Fare, Statens finansielle Stilling rummer. Staten har jo hvert Aar og vil ogsaa for det Finansaar, vi nu har afsluttet, have et pænt Overskud paa Driften, og deraf slutter vel nok mange, at hvad Statens finansielle Stilling angaar, staar vi saa fint,

som vi nogen Sinde har staaet, og som vi i det hele kan ønske os, og at Staten svømmer i Penge. Efter min Mening er dette en komplet Misforstaaelse. Statens Gæld og Forpligtelser vokser for hver Dag, der gaar. Beskæftigelseslaanene, som vi har optaget til et Beløb af flere Hundrede Millioner Kroner, skal vi jo have betalt tilbage engang. Bag ved disse Laan er der vel skabt Værdier, men for Statens Vedkommende dog ikke Værdier, som man kan regne med indeholder nogen væsentlige Forrentnings- eller Afdragsmuligheder, og derfor skal disse Beløb afvikles gennem Skatter enten nu eller i Fremtiden. Dertil kommer, at Statens Risiko vokser med uhyggelig Fart for hver eneste Dag, der gaar — jeg skal ikke komme dybere ind paa dette, enhver ved jo, hvad jeg her tænker paa — og trods regnskabsmæssigt Driftsoverskud er Statens finansielle Stilling derfor i Dag den, at vi for hver Dag bliver ringere og ringere stillede med Hensyn til de Forpligtelser og Byrder, vi overtager, og at det vilde være uforsvarligt for dem, der har med Landets Styrelse at gøre, at lukke Øjnene for den Kendsgerning, den Risiko og den Fare, som Staten finansielt her er ude i, og ikke at søge at gøre, hvad gøres kan, for at imødegaa denne Risiko og afværge denne Fare. Dette kan efter min Mening gøres paa to Maader. Det kan gøres derigennem, at man holder igen paa Udgifterne, gør dem saa smaa, som der under de givne Forhold er Mulighed for, og det kan gøres ved at forøge Indtægterne saa meget som muligt, og jeg tror, at hvis vi skal komme igennem disse Tider, ogsaa statsfinansielt set, saaledes at vi kan være det bekendt over for vore Efterkommere, maa vi have vor Opmærksomhed henvendt paa begge Veje.

Jeg er ikke blind for, at Statens Udgifter i disse Aar nødvendigvis maa blive større end i normale Tider; alting er dyrt, og Statens nødvendige Opgaver forøges. Vi behøver blot at tænke paa den meget store Byrde, det er at holde Priserne paa vigtige Livsfornødenheder nede, og det er klart, at en saadan Opgave vil kræve store Beløb, mange, mange Millioner, naar det skal betyde noget. Ganske vist maa Udgifterne altsaa være større, dels fordi alting er dyrt, dels fordi Opgavernes Mængde forøges, men jeg er ikke utilbøjelig til at tro, at man i en saadan Situation, hvor der skal og maa gaa mange Penge gennem Hænderne, fristes til ikke at tage det saa nøje med, om Udgifterne bliver noget større, endogsaa væsentlig større, end just Nødvendigheden kræver. I hvert Fald har jeg,